

Konstitutive virkninger af forskningsevaluering – hvordan de skabes og hvordan de dæmpes

UBVA Symposium

9. November 2023

Professor Peter Dahler-Larsen

Institut for Statskundskab

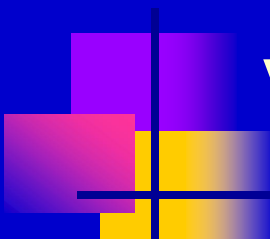
Københavns Universitet

Påstande fra vise mænd i hverdagen

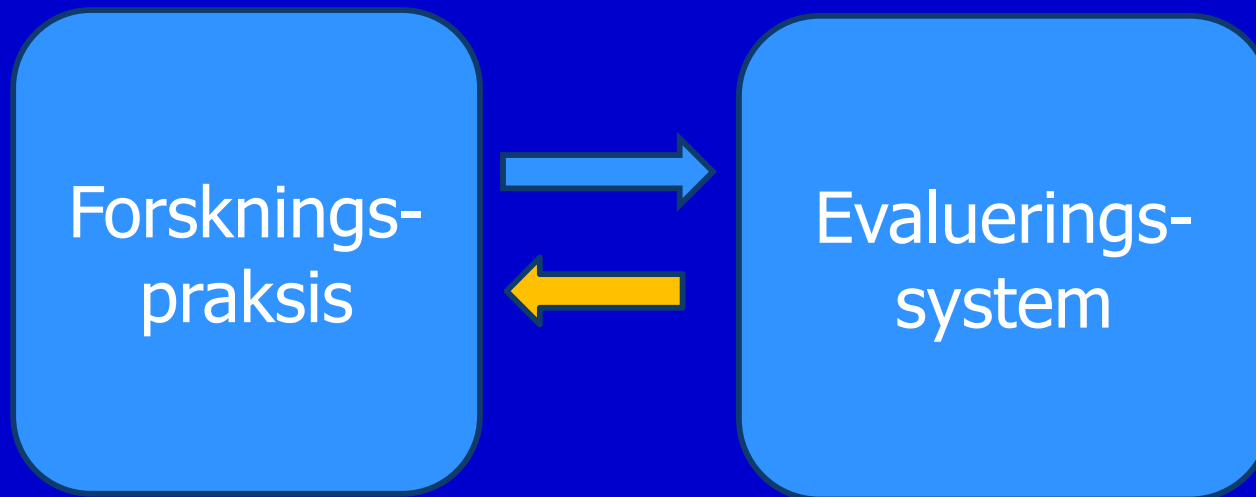
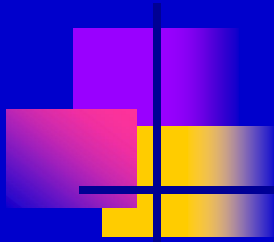

- *"Du er nødt til at få en artikel i en af disciplinens top five journals, hvis du vil have en karriere"*
- *"Hvis du skriver artiklen på denne måde vil den få mange citationer"*
- *"Det er spildt arbejde at skrive en monografi, for den vil ikke blive anerkendt af et bedømmelsesudvalg"*

Eksempler på konstitutive virkninger

- Valg af bestemte journals
- Emne- og metodevalg
- "Sikker" forskning, hurtig publicering
- Slicing af forskningsfund
- Overproduktion af artikler
- Publicering på engelsk, mindre på dansk
- Strid om forfatterskaber
- Nedslidning af forskere

Risiko for at overvurdere entydighed

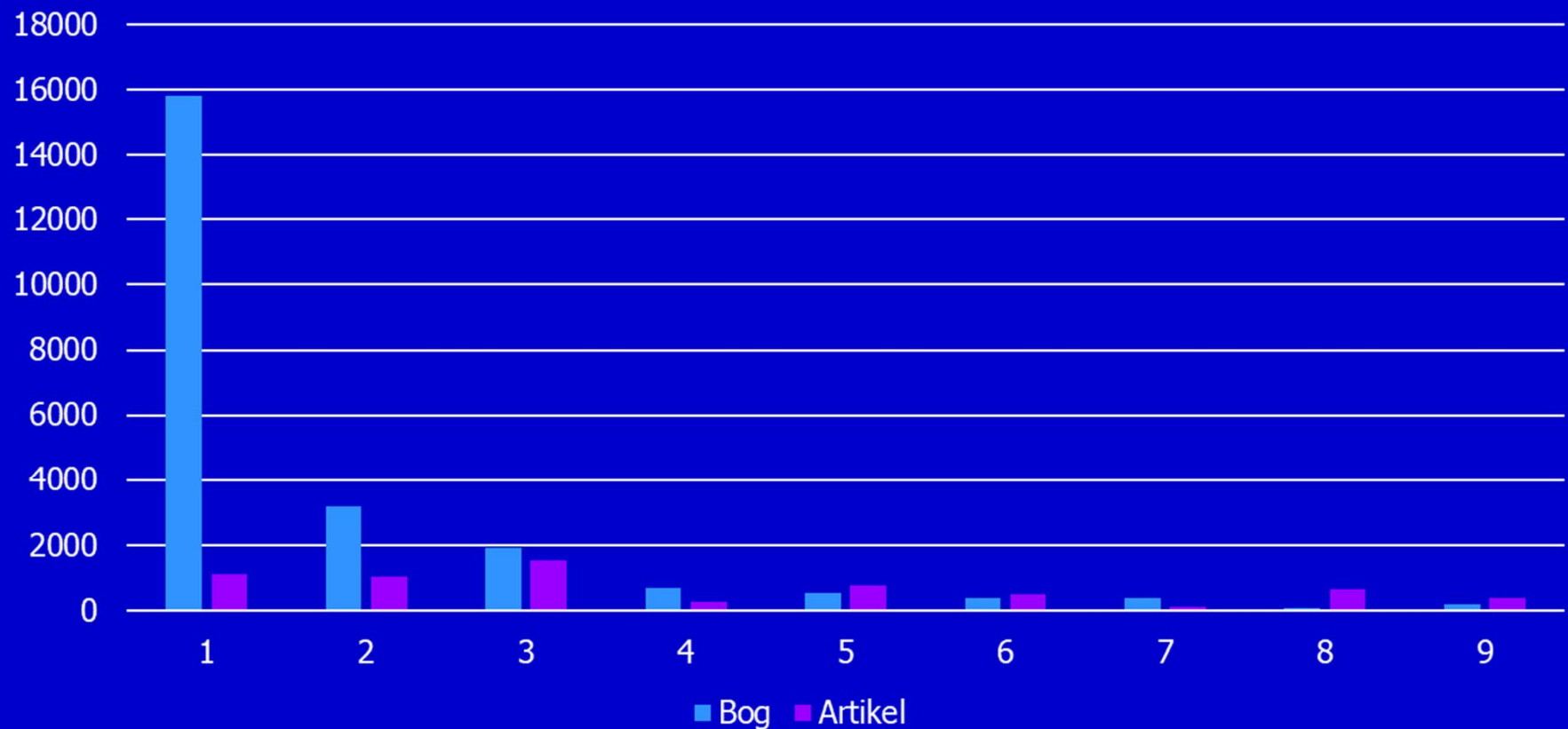

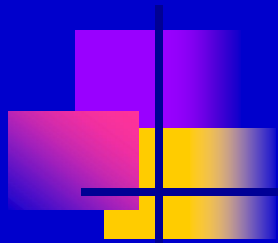
- Det samme nationale evalueringssystem har forskellig udmøntning lokalt. Effekt af system kan styrkes/svækkes lokalt.
- Store variationer mellem felter og inden for et felt.
- Sammenhæng mellem "top journals" og "citationer" diskutabel.

Mest citerede bog og artikel hos professorer på IFS

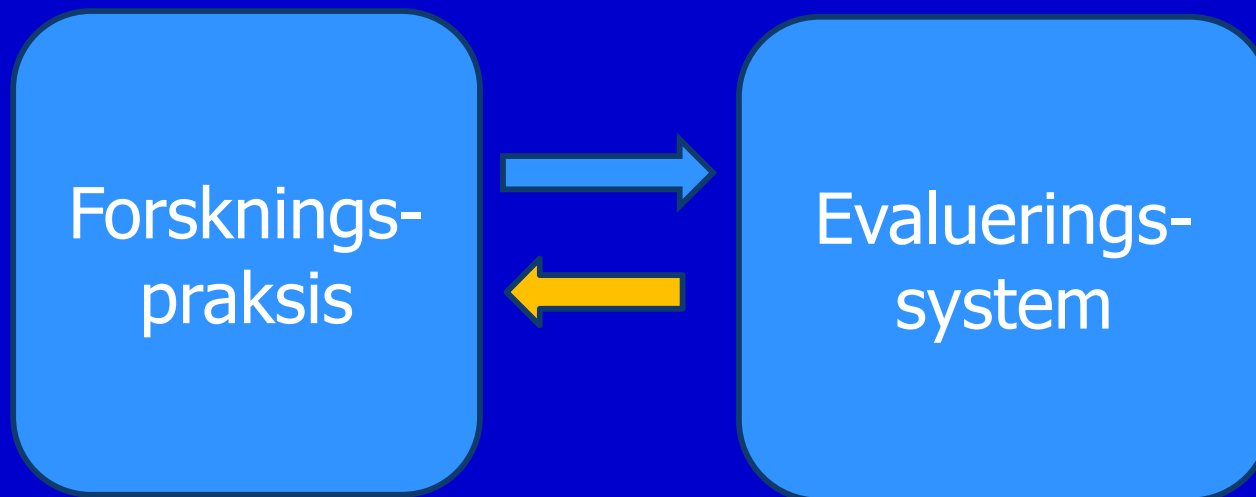
(8/11 2023)

Google Scholar citationer

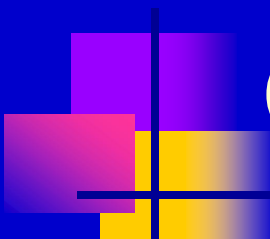

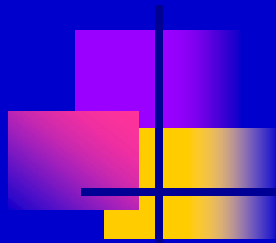
Nutiden

Påstande – med antagelser om fremtiden

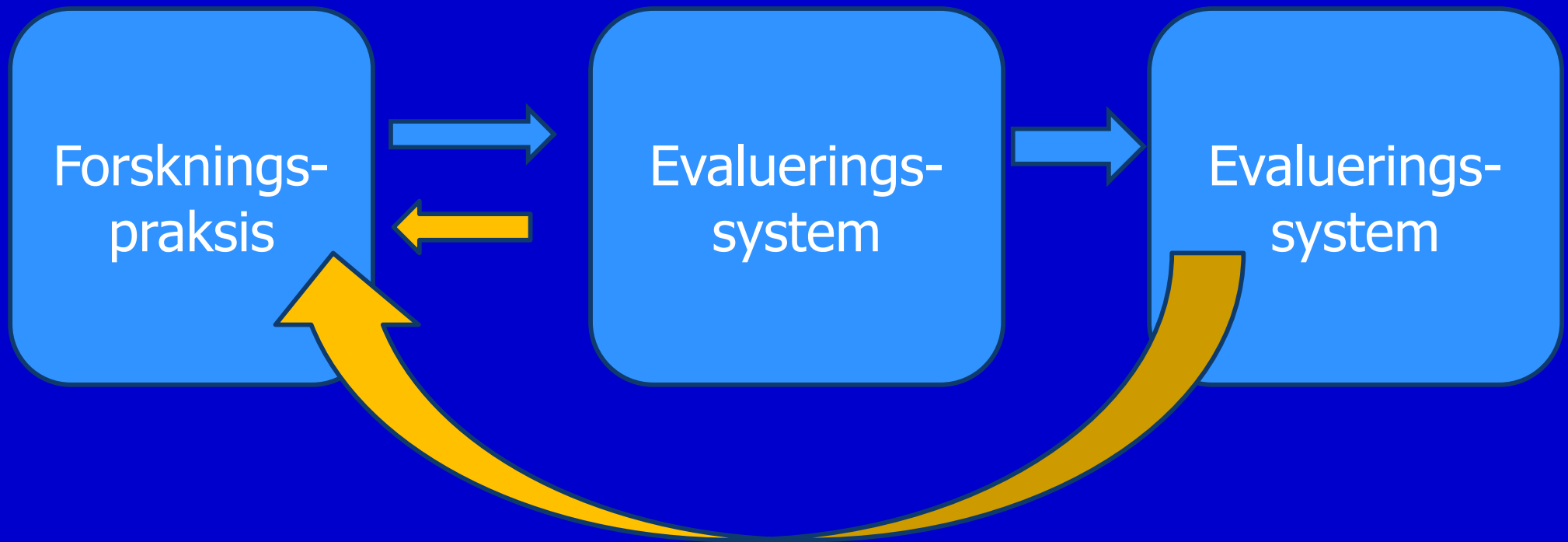

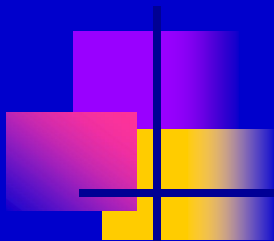
- *"Du er nødt til at få en artikel i en af disciplinens top five journals, hvis du vil have en karriere fremover"*
- *"Hvis du skriver artiklen på denne måde vil den få mange citationer"*
- *"Det er spildt arbejde at skrive en monografi, for den vil ikke blive anerkendt af et bedømmelsesudvalg"*

Nutiden

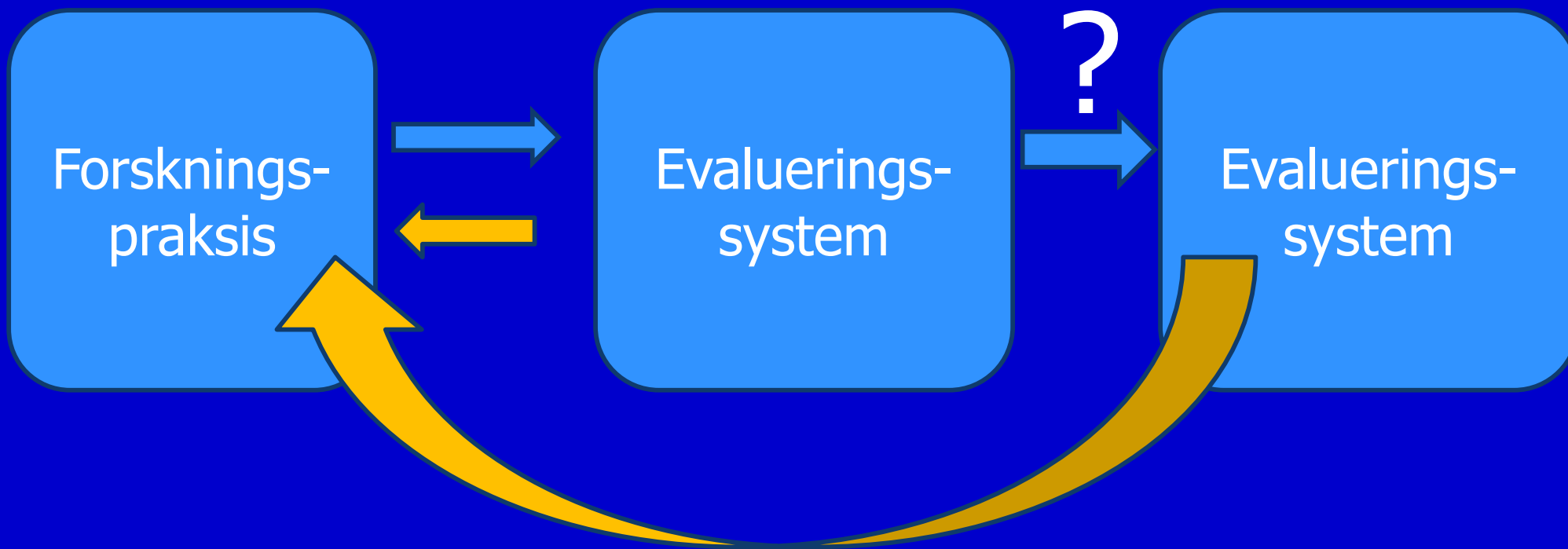
Fremtiden

Nutiden

Fremtiden

Fremtidens evalueringssystem?

- Nuværende journalsystem ikke bæredygtigt
- Nye publiceringskanaler (eks OA)
- Medieomtale og impact
- Øget betydning af eksterne midler
- Ustabil forskningspolitik (BFI)
- Nye manifeste (Leiden, DORA)
- Bogen nægter at dø

Dobbelt påstand

- Tag alvorligt, hvordan forskningsevaluering (så som evalueringsformer baseret på citationer) skaber konstitutive virkninger, MEN
- De konstitutive virkninger skabes også via aktive handlinger af forskere, vejledere, forskningsledere og lokale "vise mænd", der overdriver entydighed og foregiver at kende fremtiden

Derfor: Man kan styrke eller dæmpe konstitutive virkninger

- Eksisterende systemer
- ...
- Forskningspraksis, incl. fortællinger
- ...
- Fremtidens systemer

Litteratur

- Konstitutive virkninger

- Peter Dahler-Larsen (2014) Constitutive Effects of Performance Indicators: Getting beyond unintended consequences, *Public Management Review*, 16:7, 969-986, DOI: 10.1080/14719037.2013.770058

- “Vise mænd” mener at kende fremtiden

- Dahler-Larsen, P. (2018): Your Brother’s Gatekeeper: How effects Evaluation Machines are Sometimes Enhanced. In: Forsberg, E; Geschwind, L.; Levander, S. & Wermke, W. (Eds.) *Peer Review in an Era of Evaluation*. Palgrave.

- Med tiden faldende andel af citationer af danske tekster

- Dahler-Larsen, P. (2018): Making citations of publications in languages other than English visible: On the feasibility of a PLOTE-index. *Research Evaluation*, 27(3): 212–221

Litteratur:

- Forskere er implicerede

- Fochler, M., & de Rijcke, S. (2017). Implicated in the indicator game? An experimental debate. *Engaging Science, Technology, and Society*, 3, 21-40.

- Lokale ledere kan forstærke effekter

- Hammarfelt, B., Nelhans, G., Eklund, P., & Åström, F. (2016). The heterogeneous landscape of bibliometric indicators: Evaluating models for allocating resources at Swedish universities. *Research Evaluation*, 25(3), 292-305.
- Lind, J. K. (2019). The missing link: How university managers mediate the impact of a performance-based research funding system. *Research Evaluation*, 28(1), 84-93.